

60.008/2

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. augusztus 26. s z e r d a

bb. 1. vasárnap: országos tanévnyitó

i/me/rj bc pr

1981. augusztus 26.

az országos tanévnyitó ünnepséget augusztus 30-án, vasárnap délután a sárospataki ii. rákóczi ferenc gimnáziumban tartják; pozsgay imre művelődési miniszter mond ünnepi beszédet.

az alsó- és középfokú nevelési-oktatási intézmények nappali tagozatán szeptember 1-én, kedden nyitják meg az 1981-82-es tanévet és szeptember 2-án kezdik meg a tanítást. a pedagógusok e napokban alakítják ki az új órarendet, nevelőtestületi értekezleteken vitatják meg a következő tanév feladatait. a munkarend szerint a téli szünet december 21-től január 3-ig tart. az első félév január 31-én fejeződik be, a félévi osztályzatokat 1982. február 5-én közlik a tanulókkal. a tavaszi szünet április 3. és 13. között lesz. a középiskolák valamennyi tagozatának iv., valamint az egészségügyi szakiskolák iii. osztályos tanulói - a végzősök - számára május 8-án tartják az utolsó órákat. az érettségi írásbeli vizsgák a nemzetiségi gimnáziumokban május 14-én, a gimnáziumok és a szakközépiskolák nappali tagozatán május 17-én kezdődnek. a gimnáziumok és a szakközépiskolák esti és levelező tagozatán május 31-e az érettségi írásbeli vizsga kezdetének napja. az utolsó tanítási nap az alsófokú nevelési-oktatási intézményekben, a középiskolák i-iii. osztályaiban, a szakmunkásképző iskolákban, a gép- és gyorsíró iskolákban, valamint az egészségügyi szakiskolák i-ii. osztályaiban június 12-e.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb. 44. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

rj hgy pr

1981. augusztus 25.

- 22. halálos gázolás
- 23. fogadás
- 24. gázolót ítéltek el
- 25. egészségügyi dolgozók értekezlete
- 26. felezik a szilvát
- 27. magyar-mongol barátsági gyűlés
- 28. elhunyt kovács ödön
- 29. gyorsjelentés az év első hét hónapjáról
- 30. tot és iraki szerződés
- 31. ülést tartott a szövetség
- 32. amikroszkóp színpad társulati ülése
- 33. kitüntetés
- 34. szüreti előzetes
- 35. sajtótájékoztató
- 36. nyíregyháza tanács vb ülés
- 37. 3.5 millió tonna répát a cukorgyárakba
- 38. a xx. kerületi tanács ülése
- 39. fuchs emil síremlékének avatása
- 40. fiatalok lakáshelyzetéről
- 41. napirenden: agrárszakemberképzés
- 42. időjárás
- 43. apaköletétel
- 44. hírjegyzék

/mti/

--

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, halasi györgy, fehér péter

- v é g e -

21.15 rj

-30-

21³⁰
3P

bb. 1. / vasárnap: ... 1. folyt./nj

a 170 alsófoku és 80 középfoku oktatási intézményben - ahol a következő tanévben kísérletként ötnapos lesz a tanítási hét - a nevelőtestületek döntése szerint augusztus 29-én, szombaton vagy 30-án, vasárnap tartják a tanévnyitót, a tanítás augusztus 31-én, hétfőn kezdődik, az első félév január 31-én fejeződik be, a téli szünet december 24-től január 3-ig, a tavaszi szünet április 5-től 12-ig tart, az utolsó tanítási nap - a kísérletben résztvevő - általános iskolákban és a gimnáziumokban június 18-án, a szakképzést adó iskolákban pedig június 11-én lesz. /mti/

--

rb. 2. kiállítások a jubiláló szépművészeti muzeumban

1/km/nj bc pr

1981. augusztus 26.

megalapításának 75. évfordulója alkalmából jubileumi kiállításra készül a szépművészeti muzeum. az október 28-án nyíló tárlaton mintegy 200 tárggyal, több fotóval, plakáttal, nyomtatvánnyal, és a restauráló műhely beütatásával adnak képet a külföldi, az antik művészet legnagyobb hazai gyűjteményének multijáról, jelenéről. több tábló szemlélteti majd az intézményben végzett tudományos munkát, a reprezentatív kiállításon bemutatják a muzeum jubileuma alkalmából meghirdetett fotópályázatra beérkezett fényképek legjavát.

Bartók születésének centenáriuma alkalmából budapesten rendezik meg a nemzetközi zenei ikonográfiai szimpoziumot, amelyhez kapcsolódva „kép és zene”, címmel a zenetudományi intézettel közösen grafikai kiállítást nyitnak a városi-gepi épületben. a szeptember 7-én megnyíló tárlaton mintegy 200, a zene világát, a muzsikálás örömeit megörökítő rajzot, sokszorosított grafikát állítanak ki. a műtárgyak a xvi. századtól a xx. századig ábrázolják e sajátos témakört. /folyt.köv./

-2-

3P

bb. 2. / kiállítások... 1. folyt./nj

picasso születésének 100. évfordulójáról is megemlékezik a közművelődési intézmény, a modern művészet klasszikusának mintegy félszáz remekművét bemutatva. a centenáriumi tárlat december 5-től látható majd.

a szépművészeti muzeum gazdag gyűjteménye iránt nemcsak itthon, hanem határainkon túl is nagy az érdeklődés. a régi képtár anyagának legkiválóbb darabjaiból 1979-ben japánban rendeztek tárlatot. ez év szeptemberében ugyancsak a szigetországban nyílik tárlat a muzeumban őrzött alkotásokból: a xix. századi művekből válogatott festményekkel, grafikákkal ismerkedhetnek meg a távoli ország négy városának muzeum-látogatói. /mti/

--

bb. 3. színes kísérőprogramok az őszi szakvásárokon - árusít a centrum és a skála - egészségügyi szaktanácsadás, kresz park és gruz teázó

1/sz/nj pp pr

1981. augusztus 26.

a szeptemberben sorra kerülő őszi bnv-t két másik nemzetközi szakkiallitás is kíséri, az egyik a „csináld magad”, barkács bemutató, a másik az interplay expo játékvásár. a három szakkiallitáson 40 ország és hong-kong cégei mutatják be fogyasztási cikkujdonságaikat. a hungexpo és a bnv rendezői ezúttal minden eddiginél több kísérő programot is szerveztek a három szakvásárral egyidejűleg. az őszi bnv-t általában majdnem egymillióan látogatják, vagyis ebben az időben minden tízedik magyar állampolgár felkeresi a kőbányai vásárvárost. ezért eelszerű a szabad kiállítási területeket olyan bemutatók vagy előadás-sorozatok szervezésére is felhasználni, amelyek az egész társadalmat vagy nagyobb rétegeket érdekelnek, mozgósítanak.

az idei vásár új vonása, hogy a budapesti művelődési központ egy minta művelődési házat rendez be, ahol különféle szakköri foglalkozásoknak, például bélyegkörnek, virágkötészetnek, valamint diaprogramoknak, zenei rendezvényeknek ad otthont. az országos egészségnevelési intézet a vásáron szinpadot állít fel, ahol a közönség találkozhat a telefondoktorral, megfelelő érdeklődés esetén helyi kocogóversenyt tartanak, egészségügyi tanácsadással szolgálnak, s a gyermekek egészséges életmódra, táplálkozásra való nevelését játékos előadások, színes műsorok segítik. a járműipari kiállító szabad területén az országos közlekedésbiztonsági tanács kresz parkot létesít. /folyt.köv./

-3-

3P

bb. 3. / színes kísérőprogramok... 1. folyt./rj

Jónéhány hazai szolgáltató vállalat és szövetkezet szervez bemutatót a vásáron. a tévészke egyesülés bemutatja a gépkocsi gumibroncsok újrafutózási technológiáját és rendeléseket is felvesznek. információs kiállítást szervez az elektromos művek és a fővárosi csatornázási művek. a posta rádió-zavarelhárító szolgálata bemutatja azokat a legkorszerűbb műszereket, amelyek elősegítik a jó vételt, elsősorban sztereoműsoroknál.

a magyar távirati iroda önálló pavilonjában a jövő évtizedek televíziós újságjával ismerkedhetnek meg a látogatók. a magyar televízió pedig báb-, díszlet- és jelmezkiállításokat szervez és közönségtalálkozókat tart majd.

új vonása lesz az őszi szakk vásároknak, hogy a centrum áruházak vállalat a rendszeres divatbemutatókat árusítással is egybeköti és a bny területére is kiköltözik a skála áruház. a triál, valamint a fővárosi dohánybolt vállalat barkács- és játékarusítást szervez. a compact pedig egy gruz teázóhelyiséget épít fel a vásárközpontban. /mti/

..-

bb. 4. megjelent az új statisztikai évkönyv

i/bi/rj pp pr

1981. augusztus 26.

a központi statisztikai hivatal most megjelent, 1980. évi adatakat tartalmazó évkönyve több mint félezer oldalon számol be társadalmi és gazdasági életünk majd minden területéről. az évkönyv lehetővé teszi a társadalmi és gazdasági folyamatok részletes elemzését, a változásra ható főbb tényezők elkülönítését, valamint a jelenségek közötti összefüggések tanulmányozását.

a népesség számának, összetételének változását mutató adatokon kívül az ország vagyonát és jövedelmét is számba veszi a kiadvány. a termeléssel foglalkozó fejezetek nemcsak arról tájékoztatnak, hogy miből mennyit termelt az ipar és a mezőgazdaság, hanem arról is: miként változtak a termelés költségei, a bérek, a nyereség és a termelői árszínvonal. több táblázat a termelés hatékonyságának és szerkezeti változásának bemutatásával foglalkozik. a külkereskedelmi fejezet a külgazdasági egyensúly javításában elért eredményeket tükrözi. /folyt.köv./

3P

-4-

bb. 4. / megjelent... 1. folyt./rj

mindezekeken túl statisztikai táblák sokasága mutatja be a lakosság élet- és munkakörülményeinek változását, köztük a foglalkoztatottság, a keresetek és az árak alakulását, az egészségügy és a kultúra terén elért eredményeket. külön fejezet ismerteti a megyék helyzetét a legfontosabb gazdasági és társadalmi mutatók alapján.

az évkönyv utolsó fejezete nemzetközi adatokat tartalmaz, lehetőséget adva arra, hogy eredményeinket és helyzetünket nemzetközi összehasonlításban is értékelhessük. /mti/

..-

bb. 5. virágzik a végzet fája

kre/rj kz pr

1981. augusztus 26.

virágzik a kámoni arborétum egyik ritkasága, a végzetfa, hivatalos nevén clerodendron. a sűrű mogyoróbokorra emlékeztető növény általában csak néhány virágot hoz, az idei meleg nyár azonban a szokásosnál valamivel több rózsaszínű fürtöt csalt elő a komor nevű növény ágaiból. a hátsó -indiában őshonos bokornak portugál hajósok adták a „végzetfa” nevet. azt tartották, ha egy hajó legénysége megpillantja a virágait, akkor olyan szélcsendre számíthat, amely hosszú ideig megbénítja vitorláikat.

európában - így hazánkban is - kevés arborétumban található a nagy meleget, sok napsütést igénylő végzetfa. /mti/

..-

bb. 6. folyékony beton - házhoz szállítva

ráb/rj kz pr

1981. augusztus 26.

új szolgáltatás bevezetésével segíti a családház építőket a komárom megyei tanácsi építőipari vállalat. megrendelésre mixergépkocsival folyékony /transzport/ betont szállít a helyszínre, amit az építkezők nyomban felhasználhatnak. sok utánjárástól, fuvarköltsegtől és munkától szabadulhatnak meg az új szolgáltatás igénybevevői. egy-egy ház építéséhez ugyanis 25-30 köbméter beton szükséges. ennek megkeverése cementből, homokból és sóderből talán a lakásépítés legfáradtságosabb művelete. a tatabányai székelyi építőipari vállalat mindentől mentesíti az építkezőket; telefon, vagy írásbeli megrendelésre nemcsak táan, hanem a megye más településére is helyszínre viszi a kész betont. nemrégiben fejezték be a vállalat új betonkeverő telepének építését, ahol naponta 150 köbméter betont állítanak elő, s ebből bőven jut a magánépítői építkezőknek is. /mti/

..-

3P

-5-

bb. 7. javítják a vasi földeket

lér/rj óz pr

1981. augusztus 26.

a terméseredmények növelése érdekében meggyeztette hozzáfogtak a vasi mészszegény talajok további javításához. a nyugat-dunántúli meliorációs társaság szombathelyi főmérnökségének brigádjai, gépcsoportjai a gazdaságok megrendelésére mintegy százezer tonna kémiai javítóanyagot, mészsizapót, lápi-meszet szórnak ki a nagyüzemi földekre. a meszeztést tervszerűen összehangolják az egyéb munkákkal. a meszezés kedvezően érezteti hatását, a kémiai anyagok rendszeres pótlása tette lehetővé, hogy számos közös gazdaságban tömegtakarmányként szerepelhet például a pillangós, s több növényt, lucernát, cukorrépát, kukoricát ott is termelni tudnak, ahol a talajjavítás előtt erre nem volt lehetőség. nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a meszezett talaj omlóssá válik, könnyebb a megmunkálása, s a gépek kevesebb üzemanyaggal is kitűnő magágyat készíthetnek. /mti/

--

bb. 8. újabb intermedier gyártását kezdte meg a péti nitrogénművek

bév/4rj kez pr

1981. augusztus 26.

a vonatkozó központi fejlesztési program keretében újabb közbeeső termék, úgynevezett intermedier gyártását kezdte meg a péti nitrogénművek. a már üzemszerűen gyártott dinormál-propilamin, az északmagyarországi vegyi műveknél készített gombaölőszerek egyik fontos alapanyaga. úgy tervezik, hogy az idén ezer tonnát, jövőre pedig 1500-2000 tonnát készítenek belőle, s ezzel már teljes egészében kielégítik a hazai szükségletet. az új intermedier gyártásával egyrészt import válik feleslegessé, másrészt pedig lehetőség lesz a magyar-szovjet agrokémiai egyezmény értelmében exportált gombaölőszerek termelésének bővítésére. /mti/

--

37

-6-

bb.9. kokszzszen-előkészítő szakmunkásokat képeznek komlón

han/rj kz pr

1981. augusztus 26.

kokszzszen-előkészítő szakmunkásokat képző tanfolyamot szervezett betanított munkásai részére a mecseki szénbányák komlói szénelőkészítő üzeme. a komlóiak kezdeményezése összefügg azzal, hogy a mecseki kokszolható szén legnagyobb fogyasztója, a dunai vasmű, egyre több és jobb minőségű előkoncentrátumot vár a szénmedencéből. a növekvő igények kielégítésére készülnek ugyan nagyszabású rekonstrukciós programok, de legalább ennyire fontosnak tartják a gépek, berendezések szakszerűbb kezelését, azt, hogy a dolgozók alaposabban ismerjék a technológiai folyamatokat. egyik konkrét cél például a minőségi hullámszórás megszüntetése, színvonalasabb munkával.

az első tanulócsoporthoz harmincan jelentkeztek, s vállalták a napi munka utáni tanulást. a „házi” szakmunkásképzés nemcsak az üzem érdeke, a munkások számára az erkölcsi és a szakmai elismerésen túl fizetésemelés is jár a tanfolyam sikeres elvégzése után. a komlói tapasztalatok figyelembevételével, hasonló tanfolyamot indít a mecseki szénbányák pécsujhegyi szénmosója is.

/mti/ Falán.

--

bb. 10. mecseki madáretetők külföldön

igó/rj kz pr

1981. augusztus 26.

nyolcvanezer madáretetőt szállítanak a baranya megyei hidasról az nszk-ba. október közepéig valamennyi eljut a rendeltetési helyére, hogy még a tél beállta előtt felállíthassák, felszerelhesék őket a védett területeken. az univerzum szövetkezeti vállalat több éve szerződést kötött egy nszk-bei céggel madárvédelmi berendezések gyártására és az első szállítmányt most indították el hidasról. ebben a mecseki faluban működik az univerzum faipari üzeme, amelynek madáretetői és nyugat-európa számos parkjában, parkerdejében fogadják évek óta a menedéket és eleséget kereső téli vendégeket. ezért kedveltek a hidasi berendezések, mert teljes mértékben megfelelnek a szigorú esztétikai, környezet- és természetvédelmi előírásoknak, s népszerűségük mellett szól még a széles termékpaletta is. van közöttük fára szerelhető és odu formájú, szögletes és hengeres - ahogyan a megrendelő kívánja. az nszk-ba tízféle madáretetőt, illetve madárodut szállítanak. gyártásukhoz kizárólag hazai anyagot használnak fel, mégpedig nem is különösebben értékeset, például: nyírfa, pzdorját, nádat. az érték a gondos munkában van. /mti/

--

37

-7-

bb. 11. kézműipari szinten termeltek - értékes avarkori leletek tolnában

blb/rj kz pr

1981. augusztus 26.

a tolna megyében évek óta folyamatosan lévő avarkori régészeti ásatások idején elért eredményei - a gyöngy-vásártéri avartemetőben feltárt ötvennél több újabb sír leletei - európai viszonylatban is figyelemre méltónak bizonyultak. új megvilágításba helyezték az avar társadalom rétegződését, egyértelművé vált: az avarok a munkamegosztás olyan fokára jutottak, hogy kézműipari szinten termeltek. a fazekasok olyan mértékben foglalkoztak ezzel az iparral, s olyan igény volt a termékeikre, hogy a készítésükkel fenn is tudták tartani magukat. a leletek egyértelműen bizonyítják az egykori avar lakosság helybenmaradását is. /mti/

-.-

bb. 12. minden tizedik munkás ujtó a jászberényi hűtőgépgyárban

end/rj kz pr

1981. augusztus 26.

minden tizedik műszaki dolgozó és munkás az ujtók táborába tartozik az idén már a hatezer munkást foglalkoztató jászberényi hűtőgépgyárban. egy év alatt csaknem négyszáz ötletet, javaslatot nyújtottak be, főleg olyanokat, amelyek a termelés gazdaságosságát, az anyag- és energiatakarékosságot, a hatékonyabb, jobb minőségű munkát szolgálják. különösen az anyag- és energiatakarékosság terén bevezetett ötletek bizonyultak előnyösnek: egy év alatt 32 millió forint hasznot hoztak a vállalatnak a gyár hűtőgép és szifontermeléséhez, de más gyártmányaihoz is tetemes mennyiségű tőkés importból származó műanyagot használ fel. a veszteség, a tárolás és a felhasználás során eddig jelentős volt, ezért olyan takarékosági módszereket dolgoztak ki, amelyek minimálisra csökkentették a műanyagszóródást és lehetővé tették a hulladékok újbóli felhasználását. az eredmény: 12 millió forint értékű import anyagmegtakarítás. az ujtások - az egyes munkafolyamatok automatizálása, az anyagmozgatás gépesítése - munkaerő-gazdálkodás mérlegét is javította. a gyári ujtási szabályzat egyszerűsítése a dolgozók számára is vonzóbbá tette az ujtómozgalmat. példa erre, hogy a hűtő- és klimatechnikai gyáregység a radiátor, valamint a kompresszor és agregát üzemházon belül - önállóan intézi, bírálja el a benyújtott ujtásokat. ezzel az adminisztrációból több lépcsőfokot kiiktattak, s meggyorsították a hasznos ötletek bevezetését. /mti/

-.-
-8-

3P

bb. 13. új szárítási módszer-három és félmillió forintos megtakarítás

dáv/4rj kz pr

1981. augusztus 26.

az agárdi mezőgazdasági kombinát 3.000 szarvasmarhájának jó kondíciója bizonyítja, hogy kitűnően alkalmas takarmányozásra a szárítás nélkül, nedvesen tárolt kukorica. a csőzuzalék károsodás nélkül vészelte át az idején forró nyarat, jelenleg is jó minőségű, magas keményítőértékű, biológiailag értékes takarmánya az állatoknak. mint a kombinát elzamátori tehenészeti telepén kedden megrendezett bemutatón elmondták a meghívott szakembereknek agárdon tavaly háromezer ötszáz tonna csőzuzalékot készítettek, s tárolták légmentesen lezárt silógödörökben. a kedvező tapasztalatok alapján úgy döntöttek, hogy az idén már hétezeröttszáz tonnát, a szarvasmarhaállomány etetésére szánt kukorica felét, ilyen módon tartósítják. s ezzel nemcsak kiváló tápértékű takarmányt nyernek, hanem mintegy hatvan-nyolcvan fillérrel csökkentik egy liter tej előállításának költségét is. csupán a szárítás ki-
különböztetésével egymillió forintnál nagyobb értékű gázolaj felhasználásától mentesül a gazdaság, s jelentős mennyiségű más célra hasznosítható-
abrak feletetése válik feleslegessé. a csőzuzalék etetésével ugyanis agárdon már az idén 28 dekára sikerült csökkenteni az egy liter tej előállításához felhasznált abrakot.

az agárdi példa nyomán több fejei megyei mezőgazdasági nagyüzemben megkezdik a kukorica szárítás nélküli tartósítását. úgy tervezik, hogy 1985-re csaknem 120 ezer tonnát tárolnak ezzel a módszerrel. s ezzel megyei átlagban harmincötmillió forinttal csökkentik az állattenyésztés takarmányozási költségeit. /mti/

-.-

3P

-9-

bb.14. tűz a szocialis otthonban

i/pp/gw hgy

1981. augusztus 26.

veszélyes tűz keletkezett szerdán a kora hajnali órákban a xii. kerületi mártonhegyi ut 53-57. szám alatt lévő szociális otthonban. égett a második emeleti helyiség műanyag- és faboritása. a tűz áttért a berendezési tárgyra és a tetőszerkezet egy részére. a nagy erővel a helyszíntre érkező tűzoltók a tüzet rövid idő alatt eloltották. a tűzoltással egyidőben 41 személyt mentettek ki az épületből. a gyors beavatkozásnak köszönhető, hogy személyi sérülés nem történt. a tűz keletkezése körülményeinek megállapítására a vizsgálat megindult.

/mti/

- . -

bb.15. piaci helyzetkép

i/me/gk/gw hgy

1981. augusztus 26.

bőséges felhozatal jellemezte a fővárosi piacokat szerda reggel is. akárcsak a hét elején, a szokottnál kevesebb vásárló volt. eszerint az ünnepre vásárolt készlet még tart.

a nagyvásártelpre az éjszaka a többi közt 100 tonna burgonya, 40 tonna hagyma, ugyanannyi fejes káposzta, 10 tonna kelkáposzta, 10 tonna fejteni való bab, 70 tonna paprika, mintegy 40 tonna paradicsom érkezett. a termelők jelezték: beérett a cseresznyepaprika, csütörtökön ebből 5 tonnát küldenek a fővárosba. a paradicsompaprika idénye most kezdődik, szerdán 5 tonna került forgalomba, csütörtökön 8 tonna várható. kielégítő a felhozott gyümölcs mennyisége és választéka is. több fajta közül válogathatnak a vásárlók. szilvából például van magvaváló, besztercei, olaszkek; szőlőből saszla, favorit, irsai olivér, a csabagyöngye már kevesebb. fogytán a görögdinnye is.

a garay téri piacon a friss sertés- és marhahús választékát a bőrs malachus gazdagítja. élőhal - ponty - is kapható, kilónként 58-60 forintért. a zöldséget boltjaiban viszont kevés az áru. a következő szállítmány csak délben érkezik. a termelőszövetkezetek és a termelők viszont pótolják a hiánycikkeket: sok zöldséget, gyümölcsöt árusítanak kedvező áron. undonság: a földieper - kilója 68 forint-, a zöldborsó - kilója 35 forint-, a zöldbab - kilója 20-25 forint.

az élmunkás téri piacon, amint jelezték, nincs hiánycikk. a burgonyától a zöldségig, a paprikától a paradicsomig, a befőz-nivalóborkáig mindenféle zöldség kapható, gyümölcsfélékből is széleskörű a választék.

/mti/

- . -

09.53/gw

- 10 -

10/10
RA

bb.16. a nicaraguai belügyminiszter látogatása hazánkban

t/km/mm/gw hgy

1981. augusztus 26.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására augusztus 22 és 26. között látogatást tett hazánkban tomás borge, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége politikai bizottságának tagja, belügyminiszter.

a nicaraguai vendéget fogadta németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság tagjai. horváth istván belügyminiszter, berecz jános és rácz sándor, a központi bizottság osztályvezetői, a központi bizottság tagjai megbeszélést folytattak tomás borgevel. a nicaraguai politikus veszprém megyébe is ellátogatott.

a szívélyes, baráti légkörű megbeszéléseken tomás borge és magyar vendéglátói kölcsönösen tájékoztatták egymást országuk helyzetéről és véleményt cseréltek időszerű nemzetközi kérdésekről.

a megbeszéléseken ismételten kifejezésre juttatták a magyar nép szolidaritását a sandinista nemzeti felszabadítási front küzdelmével, amelyet a forradalom eredményeinek megvédéséért, az ország függetlenségének megszilárdításáért, a dolgozók helyzetének javításáért, a közép-amerikai térség biztonságáért folytat.

a tárgyaló felek kifejezték készségüket a magyar népköztársaság és a nicaraguai köztársaság közötti sokoldalú kapcsolatok fejlesztésére.

x x x

innen felhasználható: 12 órától!

tomás borge szerdán elutazott hazánkából. a repülőtéren bucsuztatására megjelent horváth istván és rácz sándor.

/mti/

- . -

10.09/gw

- 11 -

10/10
RA

bb.17. hazai alvázvédő

tas/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

szerdán megkezdte a Lobakon nevű, népszerű gépkocsi alvázvédőszer gyártását az erdőkémia erdőgazdasági vegyi és ipari vállalat zalaegerszegi üzeme. az eddig importált készítményt hazai bitumen-, illetve növényolajszármazékok keverékéből, osztrák adalékanyag felhasználásával állítják elő. az utóbbit sem kell azonban valutáért megvásárolniok, mert más terméket adnak érte cserébe. az alváz rozsdásodás ellen 3 éven át védelmet biztosító szerből egyelőre 8 tonnát készítenek naponta, de felkészültek a hazai igények teljes kielégítésére. az új termék kezdetben 200 kilónként, vashordóban kerül forgalomba, de hamarosan 4 kilós csomagolásban is forgalmazzák. ennyi szükséges ugyanis egy gépkocsi ápolásához.

/mti/

- . -

bb.18. Libiába utazott a zalaegerszegi kiszöv táncegyüttes

tas/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

Libiai vendégszereplésre utazott szerdán a zalaegerszegi kiszöv táncegyüttes. először azon a nagyszabású nemzetközi folklórfesztiválon adnak majd izelítőt hazánk néptánckulturájából, amelyet a libiai forradalom évfordulója alkalmából tartandó ünneppsorozat keretében rendeznek tripoliban. ezt követően több más városban is fellépnek.

/mti/

- . -

bb. 19. halálos közlekedési balesetek

mm/gw hgy

1981. augusztus 26.

baranya megyében vajszló külterületén tóth lászló 22 éves felszolgáló sellyei lakos személygépkocsijával elütötte a kerékpáron haladó babai jános 55 éves zenész vajszlói lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben a mentőautóban meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

zala megyében szentgyörgyvár külterületén nagy csaba 19 éves vontatóvezető szentgyörgyvári lakos motorkerékpárjával elütötte a kerékpározó turi imre 48 éves gépkezelő sármelléki lakost. a baleset következtében nagy csaba olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a kerékpárost is súlyos sérülésekkel vitték kórházba. a baleset okát a rendőrség vizsgálja. /mti/

11.12/gw

- . -
- 12 -

bb.20. napirenden a helyes beszéd - tudományos tanácskozás makón

dén/ká/ww hgy

1981. augusztus 26.

szerdán a makói tanácsháza disztermében megkezdődött a magyar fonetikai, foniátriai és logopédiai társaság kétnapos kongresszusa. a tanácskozáson mintegy 120 foniáter, orvos, nyelvész, logopédus a szakma elmúlt négy évi kutatási és gyógyítási eredményeit összegező referátumokat hallgat meg.

az előadások kiemelték: a beszédhibák megelőzésében fontos szerepe van a több beszédnek, a beszédhanghallás kifejlesztésének. a gyermekeket már kicsi korukban meg kell tanítani, hogy hallás után megkülönböztessék a szavakat fölépitő hangokat. ezért a szülőknek sokat kell beszélgetniük a gyermekekkel. törekedniük kell arra, hogy az először hibásan ejtett szavakat mielőbb helyesen mondják. a beszédképesség kialakulását gátolhatja, ha hurutos megbetegedés miatt átmeneti halláskárosodás következikbe. ezért az ilyen megbetegedések mielőbbi gyógyítása a legfontosabb feladatok közé tartozik.

a tanácskozáson a helyes beszéd kialakításának pszichológiai vonatkozásaival, a dadogás leküzdésének lehetőségeivel, a hangkutatásban alkalmazható új eszközökkel és a kérdéssel kapcsolatos gyógyítási eljárásokkal is foglalkoznak. a főreferátumok szövegét nyomtatásban is megjelentetik.

/mti/

- . -

bb.21. árokásó adapter

gom/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

új termék gyártását kezdték meg a kaposvári mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatnál.

a vállalat műszaki szakemberei olyan árokásó adaptert terveztek, amely univerzális rakodóra vagy traktorra szerelve jól használható csőfektetésnél, vezetéképítésnél, parképítésnél, építőiparban csakugy, mint a mezőgazdaságban. az új termékből az idén százat készítenek. /mti/

11.47/gw

- . -
- 13 -

12.07

12.07

bb.22. elhunyt gazdag ferenc, a hajdusági agráripari egyesülés volt igazgatója

szü/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

hosszas, súlyos betegség után, életének 61. évében elhunyt gazdag ferenc, a hajdusági agráripari egyesülés volt igazgatója. 1958-tól dolgozott nádudvaron, mint a vörös csillag termelőszövetkezet vezető szakembere, majd elnökhelyettese. 1976-ban a hajdusági agráripari egyesülés megalakulásakor igazgatónak nevezték ki, s ebben a beosztásban dolgozott nyugdíjazásáig. temetéséről később intézkednek.

/mti/

- . -

bb. 23. a MÁV új szolgáltatása: kedvezményes balatonkörüli különvonat

káp/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

a MÁV pécsi igazgatósága új szolgáltatást vezet be: kedvezményes balatonkörüli különvonatot közlekedtet, amely sídfokról indul és oda tér vissza. az utasok programjáról a sídtour gondoskodik. az első különvonatot nyolc óra husz perckor indítják sídfok vasútállomásról. a három kocsiból álló szerelvényen menet közben idegenvezető tájékoztatja a kirándulókat a balaton nevezetességeiről. keszthelyen lesz az első megállás, ahol a másfélórás tartózkodás során az utasok megtekintik a város nevezetességeit, köztük a festetics kastélyt. hévizi kirándulás, fürdés is szerepel a programban. innen az északi parton folytatja útját a vonat, közben badacsonyan megáll, majd este hét órakor érkezik vissza sídfokra. a következő különvonatot szeptemberben, később meghirdetendő időpontban indítják. amennyiben a tapasztalatok kedvezőek lesznek, az idegenforgalmi szervek a jövő évi főszezon programjukba is beiktathatják a balatonkörüli kirándulást.

/mti/

- . -

bb.24. őszi feladat békés megyében: 3,8 millió tonna termés takarékos szállítása

bty/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

békés megyében az őszi betakarítás idején várhatóan mintegy 3,8 millió tonna terményt kell továbbítani, ami nagy megterhelést ró a szállítási szervezetekre - hangoztatták szerdán békéscsabán, a megyei szállítási bizottság ülésén. egyetértettek abban, hogy összehangolt munkával a cukorrépa szállításokat a közös gazdaságok 120 nap alatt lebonyolíthatják, mivel a szövetkezetek szállító kapacitása az előző évhez képest 5 százalékkal növekedett.

/folyt.köv./
12.11/gw

- 14 -

bb. 24. / őszi feladat....folyt./gw

mint az ülésen hangsúlyozták, az energiatakarékosság érdekében a közúti fuvarozási távolságokat a minimálisra kell csökkenteni. ennek érdekében a cukorrépát minden olyan területen, ahol arra a feltételek adottak, a vasúti rakodókra kell eljuttatni, ahonnan vagonokban továbbítják a feldolgozó iparhoz. a répát szállító vagonokat tisztítás után répaszelettel kell megrakni.

/mti/

- . -

bb.25. szeged környékén megkezdődött a fűszerpaprika szedése

dén/ká/gw hgy

1981. augusztus 26.

csongrád megyében, a Duna-Tisza közti homokföldeken megkezdődött a fűszerpaprika szedése. szerdán az első szállítmányokat már át is adták a termelők a szegedi paprikafeldolgozó vállalat felvásárlóinak. a szegedi tájkörzetben - ahol ötezer hektáron termesztik a „piros aranyat”, -elsők a palántáról ültetett növények termése színesedik. a mostani előszüretben még válogatva, a már pirosra érett csöveket szedik a szállítóladákba. ha az idő kedvező lesz, két-három alkalommal újra meg újra végigjárják a termelők a paprikaföldeket, hogy minden pirosra érett csövet betakarítsanak. a derékhajlító nehéz munkában a családok apraja - nagyja, a rokonok, az ismerősök is segítenek.

a nem palántáról, hanem a magról vetett táblákon előreláthatóan két-három hét múlva kezdik meg a tömeges szedést.

a feldolgozó vállalat szakemberei szerint, az idén is jó közepes termés ígérkezik. az augusztusi kánikulai napok hatására a paprika festéktartalma megnőtt, így minden valószínűség szerint jó minőségű, magas színezőképességű lesz az idén a szegedi fűszernövény.

a paprikafeldolgozó vállalat a megye három tsz-ével és egy állami gazdasággal közösen vásárolt és üzemeltetett szárítógépeivel a megye négy központi fekvésű termelési központjában a helyszínen szárítja meg a várható termés mintegy felét. így a paprikában lévő vizet ezekről a helyekről nem kell szállítani és ezzel a fuvarköltség tetemesen csökken.

/mti/

- . -

12.19/gw

- 15 -

1307

bb. 26. időjárásjelentés

gw

1981. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. augusztus 26.-án
12.30-kor:

folytatódik a hűvös idő

nyugat-európa fölött egy nagy kiterjedésű anticiklon hatására a reggeli párásságtól eltekintve száraz az idő. az említett anticiklon peremén északnyugat-délkelet irányban változó nedvességtartalmu, hűvös léghullámok érkeznek a német-lengyel alföldre át az alpok és kárpátok térsége fölé. a skandináv-félszigeten és szárazföldünk keleti részén változó, többfelé csapadékos az időjárás. a nappali fölmelegedés európa nagy részén a sokéves átlag alatt marad.

hazánkban kedden a felhőátvonulásokból a dunántúlon egy-két helyen, az alföldön és az északi középhegységben többfelé volt záporosó, szolnokon és kisteleken zivatar is kialakult.

dunántúlon kisebb körzetekben viharossá fokozódott az északnyugati szél. a hőmérséklet csúcserőteke 18 és 22 fok között változott. szerda hajnalra 6, 14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a változóan felhős idő. az északnyugati szél többfelé megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor 17 és 20 fok között volt.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 16,7 fok volt, 3,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 19 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mbár, mérsékelten süllyedő.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 17 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

felhőátvonulások néhány helyen záporosóval, többfelé megélénkülő északnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7 és 12, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 18 és 23 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 264 cm, a vízhőmérséklete 17,0 fok.

/mti/

- . -

12.41/gw

- 16 -

13.04

bb. 27. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. augusztus 26.-án 14.00 óráig

gw pr

1981. augusztus 26.

1. vasárnap: országos tanévnyitó *11.24.1*
2. kiállítások a jubiláló szépművészeti muzeumban
3. színes kísérőprogramok az őszi szakvásárokon *12.24.1*
4. megjelent az új statisztikai évkönyv
5. virágzik a végzet fája
6. folyékony beton házhoz szállítva
7. javítják a vasi földeket
8. újabb intermedier gyártását kezdte meg a péti nitrogénművek
9. kokszen-előkészítő szakmunkásokat képeznek komlón
10. mecseki madáretetők külföldön
11. értékes avarkori leletek tolnában
12. minden tizedik munkás újító a jászberényi hűtőgépgyárban
13. új szárítási módszer-három és félmillió forintos megtakarítás
14. tűz a szociális otthonban
15. piaci helyzetkép
16. a nicaraguai belügyminiszter látogatása hazánkban
17. hazai alvázvédő
18. libiába utazott a zalaegerszegi kiszöv táncgyűttes
19. halálos balesetek
20. napirenden a helyes beszéd
21. árokásó adapter
22. elhunyt gazdag ferenc
23. a máv új szolgáltatása: kedvezményes balatonkörüli különvonat *13.24.1*
24. őszi feladat békés megyében
25. szeged környékén megkezdődött a fűszerpaprika szedése
26. időjárásjelentés
27. hírjegyzék

/mti/

- . -

bb. 28. a butoripar ujdonságai

ö/os/zsi/kov/tóa/kal/dén/gk/gw pp pr 1981. augusztus 26.

belföldi butorkínálatunkat tizenkét nagyobb butorgyár termékei határozzák meg. az ellátásban lényegesen kisebb - leginkább választékbővítő - szerepe van a szövetkezeti butoriparnak és az importnak. a korábbi években végrehajtott rekonstrukció megteremtette a feltételeket ahhoz, hogy ma már elegendő a butor, az igények mennyiségi kielégítése nem okoz gondot. sőt, a kereskedelem bőséges készleteiből úgy tűnik, túlkínálat van. csak hogy a vásárlók gyakran nem azt találják az üzletekben, áruházakban, amit keresnek. a kereslet-kínálat összhangjának megteremtése korántsem egyszerű feladat. a választék és az igények közeledésének biztató jeleiről, a minőségben, funkcióban, küllemben és árban megfelelő butorujdonságokról tudósítanak az mti munkatársai.

/folyt.köv./
14.49/gw

- 17 -

13.04
15.25
[Signature]

bb. 28. /a butoripar.....1.folyt./gw

az elemes butor esztendők óta keresett cikk. a budapesti butoripari vállalat réka butorcsaládja az egyik legkedveltebb, az idén 150 millió forint értékűt szállítanak belőle a kereskedelem számára. a tölgy- és kőrisborítású, negyvenféle elemből álló butorcsalád előjegyzési idejét az idén három hónapra csökkentették. jövőre a bubiv tovább növeli a réka-elemek gyártását, az 5-ös számú rákospalotai gyárában is megkezdte a termék előállítását. a másik népszerű elemes bubiv-butort, a horizont-ami a hágyári kislakások, gyermekszobák egyéni, ötletes berendezésére alkalmas - új felülettel, cseresznye színű borítással is megjelenik az idén az üzletekben. az igények differenciált kielégítésére törekvő vállalat a viszonylag alacsonyabb áru butorok mellett exkluzív kivitelű szekrényfallokkal is gazdagítja termékpalettáját. a második félévben, szeptemberben az üzletekbe kerül a tip, 80 elnevezésű szekrény sorok, amelyet farkasinszky zoltán belsőépítész tervezett. a különleges felületkezelésű, szép, selyemfényű, mahagóni színű butorból az encsi gyár ebben az évben 200-at, jövőre pedig 600-at készít a belső lakások számára. *megkezdte* *dbel*

a székesfehérvári butoripari vállalat is tovább bővíti a sikeres, lapra szerelt elemes butorainak választékát. a 29 elemből álló, a nappalishobák minden funkcióját betöltő kőris, vajszi-nű és barna garzon a butorpiac slágere lett, az igényeket csak hosszas várakozás után tudják kielégíteni belőle. az új, szintén lapra szerelt elemes butort gazdagabb díszítéssel látják el. a többszínű, műanyagfóliával borított farostlemez szekrény sorokat új eljárással, az úgynevezett profilkassirozással tagolják, díszítőlécekkel szegélyezik. a közönség az őszi bnv-n találkozhat az új székesfehérvári butorokkal, amelyekből, ha a vásárlók tetőzését megnyeri, jövőre 15 millió forint értékűt gyártanak. konstrukciói - mivel ezt is a vásárlónak kell otthon összeszerelnie - jó minőségű szerelési elemeket, vasalásokat, s a korábbinál egyszerűbb összeállítási sémát garantálnak. az új elemes butorhoz - kooperációban - a szék-és kárpitosipari vállalat gyárt formában és színben harmonizáló fotelokat, heverőket.

/folyt.köv./

14.59/gw

- 18 -

bb. 28. /a butoripar.....2.folyt./gw

a mátravidéki építő-és szakipari szövetkezet az idén kezdte meg a gyöngyös butorcsalád sorozatgyártását. egy teljes üzemet állított át az elemekből álló új butor gyártására, amelynek értékesítésére a skála-coop áruházalattal kötött megállapodást. a legkülönbözőbb rendeltetésű tárolóbutor szerepét betöltő gyöngyös az idén 12 millió forint értékűt gyártanak a skála számára. a hagyományos szekrény sorokkal szemben támasztott igényeknek megfelelő butor alkalmas a ruha, az ágynemű tárolásán kívül a modern lakások technikai berendezéseinek, rádióknak, tévének, magnónak, lemezjátszónak az elhelyezésére is. legújabb fekvőhelyet is terveztek hozzá. a tartozékok között van étkező-és ital szekrény, amelyek izlés és szükség szerint rakhatók össze, vagy elemenként helyezhetők el a lakásban. a butorcsalád méreteit tekintve nagyszámú variációs lehetőséget biztosít, igen változatos együttesek kialakítását teszi lehetővé. különös előnye, hogy szükség és izlés szerint bármelyik darab külön-külön is megvásárolható, illetve a sajátos igényeknek megfelelően rendelhetők meg a különböző elemek. a gyöngyös butorcsaládot elsősorban kis alapterületű lakások berendezéséhez ajánlják, nemcsak azért, mert praktikus, hanem azért is, mert olcsó.

a kanizsa butorgyárból naponta 120 szekrény sor és 60 kárpitozott garnitúra kerül az ország különböző áruházaiába. a gyár saját tervezőgárdája évenként több új vagy korszerűsített szekrény sorral és garnitúrával jelentkezik a butoripiacon. a termékek rendszeres megújításának eredményeként a kanizsa butorgyár új elemes butorcsaláddal, a közkezdelt mozaik továbbfejlesztett változatával, valamint a viktória nevű svéd fal-rendszerrel jelenkezik az idén. a viktória egész sor összeszerelési lehetőséget ad, elemeiből térelválasztó-falak szerkeszthetők, sarokszekrények állíthatók össze. a vevők saját elképzeléseiket valósíthatják így meg lakásuk berendezésekor. a svéd rendszerű butor zsugorcsomagolásban érkezik az áruházakba, a mellékelt utmutató alapján a lakásokban szerelik össze. a gyár szintén saját tervezésű butora - amelynek gyártása augusztusban megkezdődött - egy komplett ifjúsági lakószoba, amit fiatal házaspároknak szántak. szekrény sorában beépített, lenyitható heverő van, ami például gyermekszobában is célszerűen használható. az igényesebb vevőkör kielégítésére bőrvonatu ülőgarnitúra sorozatgyártását is megkezdték, teljes egészében hazai alapanyagokból.

/folyt.köv./

15.12/gw

- 19 -

bb. 28. /a butoriparövmmm3.folyt./gw

hamarosan az üzletekbe kerül a mátészalkai szatmár butorgyár malmö ülőgarniturájának továbbfejlesztett változata, amelyet a vásárlók és a szakemberek véleménye alapján esztétikusabb és praktikusabb kivitelben gyártanak. kárpitját olasz műbőrrel cserélték föl, ezáltal csaknem 30 százalékkal olcsóbb is lesz. ugyan-csak továbbfejlesztették a számos termékcsaládot, amelynek új tagjai előszobában, ifjúsági és gyermekbutorként is használhatók. a házgyárakkal egyeztetve az onnan kikerülő elemek méretét, figyelembe véve készülnek e szekrénycsalád részei. rövidesen kapható lesz az üzletekben a gyár velence hálószoza-garniturája, amelyet eddig csupán exportra gyártottak, a barokkhoz hasonló stílusban. a szatmár butorgyár szövetségének biztositására a pécsi háziipari szövetkezettel kötött megállapodást. a baranyai partnerek vállalták, hogy kis szériában gyártott szöveteik teljes választékát a szatmár butorgyár rendelkezésére bocsátják.

új típusokkal gazdagodik a konyhabutorok választéka is. a tiszai butoripari vállalat gyáraiból a modul konyhabutorcsalád formatervezett, és olyan sarok-, valamint akis hézagokat eltakaró tartozékelemekkel ellátott típusai kerültek az idén forgalomba, amelyek bármilyen méretű és formájú helyiségben, házgyári és családi házakban is egyaránt esztétikusan helyezhetők el. a jelenleg forgalomban levő elektromos és gáztűzhelyek, hűtőszekrények, mosogatók, páraelszívók méreteit figyelembe véve készültek, így a butorelemek közé ezek a berendezések beépíthetők. ez annak is köszönhető, hogy az ország konyhabutor-termelésének 95 százalékát gyártó tiszai butoripari vállalat szoros kapcsolatát teremtett a villamos berendezés és készülék művekkel, a lehel hűtőgépgyárral, a mechanikai művekkel és más, a lakások konyháiban használt eszközöket gyártó vállalatokkal. /mti/

-. -

bb. 37. a mahart értesíti

mm/rj pr

1981. augusztus 26.

az utazóközönséget, hogy a batthyány térről szentendrőig közlekedő hajó ismét szentendre belvárosi hajóállomásig közlekedik. /mti/

-. -

15.25 rj

-20-

bb.29. új énekesek, jubileumi előadások, külföldi turnék - szenonnyítás az operában

i/is/gg/bc/ig pr

1981. augusztus 26.

a megszokottnál korábban, szeptember elsején kezdi 98. évadját a magyar állami operaház. a szezonnyitó előadáson bartók béla három egyfelvonásosát: a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint tűzik műsorra az erkel színházban. a szezon első külföldi vendégművésze nyilvános olasz dirigens, alberto erede lesz szeptember 2-án: az elmúlt évadban általa betanított hamupipókékat vezényli.

több új arccal is találkozhat a közönség a szezonban az operaszínpadon. a társulat új magánénekesei: bándi jános, aki eddig ösztöndíjas volt, szücs mártá, tóth mária, gerdesits ferenc, lukács lászló és pál lászló, valamint maros gábor, aki a fővárosi operettszínházról szerződött az operaházhoz.

két jubileumi előadásnak ad otthont szeptemberben az erkel színház: 5-én a háry jánost 325-ször, 19-én a simon boccanegrát 125-ször viszik színre. új betanulásban tűzik műsorra donizetti lammermoori lucia, verdi don carlos és rigoletto című operáit. a lammermoori luciát szeptember 11-én nagy ferenc vezényli, lord ashton szerepét kovács pál, luciát decsi ágnes, ravenswood edgárét pedig berkes jános énekli. a szeptember 24-i don carlos-előadást mihály andrás dirigálja. polgár lászló, fülöp, kelen pétert don carlos, tokody ilonát erzsébet szerepében láthatja-hallhatja a közönség. a szeptember 26-i rigoletto előadás címszerepét sólyom nagy sándor, a herceget gulyás dénes énekli, gilda szerepét pedig a tavaly még főiskolás szücs mártára osztották. az előadást medveczky ádám vezényli.

az operaház 107 fős balettegyüttese szeptemberben nszk-beli meghívásnak tesz eleget. 18-án kel utra, s duisburgban, düsseldorfban, leverkusenben és mülheimben összesen hat alkalommal mutatja be bartók-seregi: a fából faragott királyfi és a csodálatos mandarin, valamint dohnányi-seregi: változatok egy gyermekdalra című egyfelvonásosokat. az előadásokon közreműködő duisburgi szimfonikus zenekart sándor jános vezényli. az együttes szeptember 27-én párizsba utazik, ahol a theatre champs-elysées-ben folytatja vendégjátékát. ugyanezen a napon érkezik az operaház zenekara a francia fővárosba, ahol másnap a budapesti filharmóniai társaság zenekaraként ad koncertet. ezt követően az operaház társulata hét alkalommal mutatja be párizsban bartók színpadi műveit mihály andrás, illetve kórodi andrás vezénylésével. /mti/

15.15/ig

- 21 -

17.30

bb.30. befejeződött a fizikusok vándorgyűlése székesfehérváron

dáv/ká/ig pr

1981. augusztus 26.

székesfehérváron, a technika házában szerdán befejeződött a fizikusok 18. vándorgyűlése. az ötvös Lóránd fizikai társulat rendezte találkozóan a mikroelektronika és a fémkutatás kérdéseivel, valamint azoknak a fizika-tudományi kapcsolatával foglalkoztak az ország különböző kutatóintézeteiből, egyeteméről nagyüzemeiből érkezett szakemberek. a vándorgyűlés befejezéseként tudományos díjakat, érmeket adtak át: az ötvös Lóránd fizikai társulat érmét berényi dénes, a mta debreceni atommagkutató intézetének igazgatója, a „fizikai goldoldokodás terjesztéséért”, odaitélt érmet abonyi iván, a budapesti elte elméleti fizikai tanszékének docense vette át. ezen kívül még hét díjat, illetve nívódíjat osztottak ki.

a háromnapos vándorgyűlésen tizenkét előadás hangzott el. a fémkutatás területén dolgozó fizikusok számos olyan újdonságról számoltak be, amelynek gyártását, illetve alkalmazását hamarosan megkezdi az ipar. ezek között különösen nagy jelentőségűek a különleges mágneses tulajdonságú, gyorsan szilárduló fémötvözetek, valamint a nagy tisztaságú gallium, és a napelemként használható amorf szilícium./mti/

- . -

bb.31. talajbiológiai tudományos ülés gödöllőn

bam/mmé/ká/ig pr

1981. augusztus 26.

a környezetvédelem egyik nagyon fontos kérdése termőtalajaink szennyeződése, amely napjainkban már humán-egészségügyi probléma is. a gödöllőn szerdán megkezdődött talajbiológiai tudományos ülés hazai és külföldi részvevői három napon át arról tárgyalnak, milyen eredményre vezettek a kutatások a termőtalajok biológiai egyensúlyának megóvására, visszaállítására.

e munka jelentőségét hazánkban különösen megnöveli az a tény, hogy a mezőgazdaságban az elmúlt évtizedek során gyökeres változás ment végbe. meghonosodott a komplex gépesítés, uralkodóvá váltak a nagyhozamu fajták, növekedett az öntözött területek nagysága, fokozódott a műtrágyafelhasználás, s az üzemek mind több vegyianyagot alkalmaznak a termelésben. hasonlóan rohamos a motorizáció fejlődése. a talajba kerülő különböző vegyianyagok és szerves hulladékok közvetlen kontaktusba kerülnek a talaj mikroorganizmusával és a termőképesség szempontjából kedvezőtlen változásokat idézhetnek elő. a szakemberek e kedvezőtlen hatások mérséklése érdekében vizsgálataikkal arra keresnek választ, hogy milyen hatása van a nagyadagu műtrágyázásnak a talajbiológia folyamataira; milyen szerepük van a mikrobáknak a növényi maradványok lebontásában; milyen káros hatással lehet az ökológia rendszer egyensúlyi állapotára a növényvédőszeres szakszerűtlen alkalmazása.

a magyar agrártudományi egyesület által szervezett tanácskozáson 9 ország és hazánk kutatói 75 előadásban ismertetik tapasztalataikat./mti/

15.40/ig

16.00

10.15

- 22 -

bb. 32. javult a tanácsok beruházási tevékenysége baranyában

han/ká/rj pr

1981. augusztus 26.

baranyában javult a tanácsok beruházási tevékenysége, a kivitelező szervezetek szerződéses fegyelme, gyorsult a műszaki megvalósítás - állapította meg szerdai ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága, az első félév tapasztalatainak értékelése kapcsán. ennek köszönhető, hogy megfelelő ütemben haladnak a lakásberuházások. kiemelkedő pécs építőiparának munkája: a városban a célcsoportos lakások hatvan százaléka az év első felében elkészült; több mint félezer új otthont foglalhattak el tulajdonosaik. a tervezettnél lassabb viszont a községi magánérs lakásépítés. a fiatalok lakáshelyzetének javítása érdekében - megyei koordinációval - a városi tanácsok megkezdtek a garzonházak építésének előkészítését: pécsen, siklóson és mohácson már meg is kötötték a szerződést az otp-vel. a vizsgádzalkodási ágazatban jelentős esemény, hogy megindult komló szennyvíztelepének kivitelezése. a tanévkezdésre pécsen és mohácson új iskolák fogadják a kisdiákokat. a tervezettnél hamarabb átadták pécs második felüljáróját, amely a vasutal elválasztott új városrészek közötti forgalmat gyorsítja, egyszerűsíti. a megyeszékhely két fontos kereskedelmi létesítménnyel gyarapodott: az eszék és konzum étteremmel. várhatóan az év második felében megnyílik a domus áruház, mohácson pedig üzletházat, komlón hus és vegyesiparcikk-boltot, mázaszászváron és olaszon egy-egy abc áruházat adnak át. /mti/

-.-

bb. 33. nemzetközi összefogás a balatonért

bév/ká/rj pr

1981. augusztus 26.

szovjet, amerikai, holland és magyar szakemberek széleskörű kutatásainak összegezésével matematikai modelleket dolgoztak ki a balaton vizének megbízható ellenőrzésére és a változások elemzésére, értékelésére. ezek a modellek és a segítségükkel nyerhető tapasztalatok, valamint az azokra épülő javaslatok szerepeltek a nemzetközi balaton-modellezési szimpózium napirendjén, amely tíz ország szakembereinek háromnapos eszmecsereje után szerdán ért véget veszprémben, az akadémiai bizottság székházában. a tudományos munka eddigi eredményének ismertetése egyben az 1978-ban kezdődött, s a balaton védelmére létrejött nemzetközi tudományos összefogás értékelése is volt.

/folyt.köv./

15.45 rj

-23-

16.25

3P

141

bb. 33. / nemzetközi... 1. folyt./rj

a kutatások kezdeményezője a szovjet-amerikai alapítványként 1973-ban Ausztriában, Luxemburgban létrejött kutatási központ, a nemzetközi alkalmazott rendszerelemzési intézet volt. ennek az intézetnek ma már 17 ország a tagja. tudományos programjában 1978 óta szerepel a Balaton-kutatás. időközben hatékony együttműködést alakított ki a hazai kutatóintézetekkel, így elsősorban a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutatóintézetével, a szintén akadémiai számítástechnikai és automatizálási kutató intézettel, valamint a vízügyi tudományos kutató intézettel. a széleskörű tudományos munka során elemezték a Balatonba kerülő tápanyagok hatását a víz összetételére az élő világ változására. megvizsgálták, hogy ezeket a változásokat miként befolyásolja a víz áramlása, hőmérséklete. elemezték az üledékek összetételét és annak változásait is. mindezek értékelésére matematikai modellek készültek, amelyek választ adhatnak arra is, hogy az adott mennyiségű szennyező anyag milyen változásokat indít el a tóban. mindezen ismeretekre alapozva állítják össze javaslatokat a Balaton védelmére. a modellek segítségével ugyanis azt is meghatározhatják, hogy a szennyező anyagok milyen mértékű csökkentése hozhatja meg a kívánatos eredményt. a szennyezéseket rangsorolni is tudják ennek megfelelően. a Balaton vizét leginkább a foszfor veszélyezteti, így az elemzések elsődlegesen erre irányulnak.

a javaslatok, ajánlások, amelyek részletes kidolgozására a jövő év közepéig kerül sor, közgazdasági számításokat is tartalmaznak majd. /mti/

--

bb. 34. 125 éve gyártanak mezőgazdasági gépeket Mosonmagyaróvárott - jubileumi kollokvium

cser/ká/rj pr

1981. augusztus 26.

125 éve, 1856-ban kezdődött meg a mezőgazdasági gépek gyártása Mosonmagyaróvárott. az egykori kis üzem mai utóda, a Rába Magyar Vagon és Gépgyár Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyára a házigazdája a három napos jubileumi kollokviumnak, amely szerdán kezdődött Mosonmagyaróvárott, az agrártudományi egyetem dísztermében.

/folyt.köv./
15.50 rj

-24-

16³⁰
3P

VA

bb. 34. / 125 éve... 1. folyt./rj

a jubileumi ünnepségen hangoztatták, hogy a gyár 125 éve egyúttal ipartörténet is. az egykori mechanikus berendezésektől eljutottak az automatikákkal, elektronikus vezérlésekkel felszerelt nagy értékű gépek, eszközök gyártásáig. az idén több mint 1 milliárd forint értékben készülnek nagyteljesítményű vetőgépek, ekék, talajművelő eszközök, kisállattartó berendezések.

a kollokviumra az ország minden részéből és külföldről is érkeztek szakemberek, akik csütörtökön és pénteken a helyszínen ismerkedhetnek meg a legújabb típusú, Rába gyártmányú mezőgazdasági gépekkel. /mti/

--

bb. 36. kombájn alá érett a silókukorica

dáv/end/ká/rj pr

1981. augusztus 26.

kombájn alá érett a silókukorica az ország több vidékén, s szerdán hozzáálltak az állatállomány ellátásánál nélkülözhetetlen takarmány betakarításához. fejér megye egyik legnagyobb kukoricatermő gazdaságában, az agárdi mezőgazdasági kombinátban hétszáz hektárnyi silónak szánt kukoricát vágják le az elkövetkező napokban. ezen a tájon előreláthatóan szeptember közepén kezdik meg a szemre termesztett kukorica betakarítását. több, mint százezer hektáron.

szolnok megyében elsőként a mezőhéki táncsics tsz négyszáz hektárnyi silókukoricájában álltak munkába a kombájnok. az aszályos időjárás következtében nyolcvan hektárnyi fővetésű kukoricán nem fejlődtek ki kellően a csövek, ezért ezt is beszilózzák. együttesen ötezer tonna kukoricaszilázst készítenek a szarvasmarhák részére. /mti/

--

15.55 rj

-25-

16³⁵
3P

VA

bb.35. budapesti ülésük az ellenállók nemzetközi szövetsége

t/km/mm/bc/ig pr

1981. augusztus 26.

a magyar partizán szövetségben szerdán sajtótájékoztatót tartottak az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ megalakulásának közelgő 30. évfordulójával kapcsolatban budapesti rendezendő ünnepségekről. dr. sárközi sándor, a magyar partizán szövetség titkára elmondta, hogy szeptember 1-én a magyar tudományos akadémia dísztermében ünnepi tanácskozást tartanak, amelyre európa számos országából érkeznek küldöttek, antifasiszta harcosok, ellenálló szervezetek képviselői. az ünnepi ülésen számba veszik annak a három évtizedes harcnak az eredményeit, amelyet a háború és az antifasizmus ellen, a béke megőrzése érdekében vívott a nemzetközi szervezet. a magyar partizán szövetség a fir alapító tagjaként ad otthont a tanácskozásnak.

az ünnepi ülést követően a fir vezető testülete - amely a két kongresszus között irányítja a szövetség munkáját, - kétnapos munkaértekezletet tart. ezen megbeszéljük a szövetség tennivalóit a jelenlegi nemzetközi helyzetben, egyeztetjük a programokat és a más szervezetekkel való együttműködést.

mátyás lászló, a szövetség külügyi bizottságának elnöke a fir legfontosabb céljait, tevékenységét ismertette. a fir a fasiszta uralom és a ii. világháború idején működő ellenállási mozgalmak harcosait, a partizánokat, a koncentrációs táborok egykori foglyait, a mártírokat és az elesett antifasiszta harcosok hozzátartozóit tömörítő nemzeti szervezetek szövetsége. a nemzeti szervezetek, különböző politikai felfogású, vallású és világnézetű emberek millióit egyesítik valamennyien egyetértéssel azonban a szövetség jelszavával: soha többé fasizmust, soha többé háborút!

a szövetség egyesíteti tagjait hazájuk függetlensége, a szabadság és a világbéke megóvása érdekében. aktívan, kezdeményezően lép fel minden fasiszta és neofasiszta tevékenységgel szemben. támogat minden kezdeményezést a szabadság és az emberi méltóság védelméért és biztosításáért. a szövetségnek ugyanakkor alapvető célja az ellenállási mozgalom szellemének és eszményeinek védelmezése és ápolása. tevékenységével fellép a békkéért, a biztonságért, a népek közötti együttműködésért, a fegyverkezési verseny ellen, az általános leszerelésért. aktívan támogatja az egyesült nemzetek alapokmányában megfogalmazott célokat. mint nem-kormányközi nemzetközi szervezet, kapcsolatban áll az unesco-val, részt vesz a leszerelési bizottság és a nem-kormányközi szervezetek genfi különbizottságának munkájában./mti/

16.00/ig

- 25 -

16¹⁰
37

17

bb.38. búzákörpa, szójaliszt, árpagyöngy - a gabonaipar új termékeinek kiállítása debrecenben

tár/ká/ig pr

1981. augusztus 26.

a gabonaipar új termékeit bemutató kiállítást nyitottak szerdán debrecenben, a kossuth lajos tudományegyetem kémiai intézetében. az egészségügyi szakdolgozók 12. tudományos értekezlete alkalmából rendezett bemutatót azokat az emberi fogyasztásra alkalmas gabonaipari termékeket állították ki, amelyek alap-, illetve segédanyagai lehetnek a korszerű táplálkozásnak. a diabetikus hatású termékek között külön említésre méltó az erősítő hatású és b vitaminokban gazdag étkezési búzacsira, továbbá a magas rozstartalmu étkezési búzákörpa, amely joghurtba, kefirbe, kávéba, vagy levesbe keverve fogyasztható. a szójalisztet magas fehérje tartalma és erősítő hatása miatt elsősorban azoknak a gyermekeknek ajánlják, akik a búzafehérjére érzékenyek. a tömegétkeztetésben hasznosítható leginkább a könnyen kezelhető sárgaborsóliszt, amelyből 10 perc alatt készülhet el a sárgaborsó főzelék. az árpagyöngyöt rizspótlóként használhatják a hurkafélék és a töltöttkáposzta, illetve a töltöttpaprika készítésénél.

a gabonaipar új termékei már kaphatók a gabonaforgalmi és malomipari vállalat bereggyőújfalui mintaboltjában, majd hétfőtől megvásárolhatók a megyeszékhely sütőipari mintaboltjában is./mti/

bb.40. meghalt a határsértő

s/ig pr

1981. augusztus 26.

a kőszegi határátkelőhelyen augusztus 25-én, kedden délután tiltott határátlépést akart elkövetni szélesi zoltán 21 éves géplakatos, szombathelyi lakos. egy bérelt személyautóval nagy sebességgel a lezárt sorompónak hajtott, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

16.05/ig

- 27 -

17¹⁰
37

17¹⁰
37

bb. 39. jubileumi tér és emlékmű a kétszáz éves dorogi szénbányászat tiszteletére

ráb/ká/rj pr

1981. augusztus 26.

az idén a szokásosnál is ünnepélyesebb bányásznap megemlékezésre készülnek a dorogi bányászok: kétszáz évvel ezelőtt, 1781-ben kezdődött meg ezen a vidéken a szénbányászat, a település pedig 800 évvel ezelőtt alakult meg.

erre a kettős jubileumra emlékeznek a szénmedence dolgozói szeptember első vasárnapján. a szénbánya vállalat szakszervezeti bizottságának szerdai ülésén ismertették az ünnepi programot és elismeréssel szóltak arról a társadalmi összefogásról, amely a jubileum tiszteletére bontakozott ki a nagyközségben. a bányásznapon avatják fel az üzemi dolgozók és a lakosság társadalmi segítségével épített jubileumi teret, ahol felállították egy 14 méter magas, betonból készült függőakna stilizált mását, egy mécses tartó nőalakkkal, árvai ferenc szobrászművész alkotásával. a bányásztelepülés szimbólumaként a kálvária-dombon felszerelték egy régi, már nem működő bányauzem aknatornyát. bányász emlékművet avatnak annavölgyön is, a szénmedence egyik legrégebb bányatelepülésén. a felújított és kibővített dorogi józsef attila művelődési házat is a bányásznap ünnepségei során adják át rendeltetésének.

a jubileum alkalmából a szénbánya vállalat dolgozói felkutatják a 200 éves bányászkodás és a 800 éves település dokumentumait, tárgyi emlékeit, s ezekből a régi, szanálásra kerülő bányászkolónia egyik épületében helytörténeti muzeumot rendeznek majd be. /mti/

--

bb. 41. sajtótájékoztató a diákok őszi mezőgazdasági foglalkoztatásáról

t/jf/rj pp pr

1981. augusztus 26.

egy mezőgazdasági dolgozó husz ember ételmét termeli meg, e tevékenységhez azonban külső segítség kell az őszi csucsmunka idején mikor néhány hét alatt egyebek között 300-350 ezer tonna szőlőt, több százezer tonna almát és emellett több százezer tonnányi zöldséget és egyéb gyümölcsöt kell leszüretelni, betakarítani. az idei őszi- ugyanugy, mint máskor-diákok segítik majd a mezőgazdaságot; mintegy kiegészítik az üzemek kézi és gépi erejét. az őszi diákmunkáról szerdán a mém-ben kovács imre mezőgazdasági és ételmezésügyi miniszterhelyettes tájékoztatta az újságírókat. /folyt.köv./

16.5 rj

-28-

17¹⁵
31

17¹⁰
31

bb. 41. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

a következő hetekben csaknem 500 ezer fiatal mintegy 19 millió munkaórát teljesít a gazdaságokban. természetesen - a korábbi évekhez hasonlóan - most sem ingyen dolgoznak, a gazdaságok, vállalatok több mint 180 millió forint munkabért fizetnek munkájukért. a kézimunka-igényes növények negyedét takarítják majd be a diákok, az általuk leszüretelt áru értéke elér a 4 milliárd forintot. a foglalkoztatási munkaidőt jogszabályok rögzítették, ezekben nincsen változás; a tanulók szorgalmi időben az iskola tanrendjéhez igazodva foglalkoztathatók. a mezőgazdaság szeptember 1-től október 15-ig, kivételes időjárás és az átlagosnál több termés esetén legfeljebb november 15-ig igényli a diákok munkáját. munkabérüket az adott gazdaság fizikai dolgozóira megállapított - a kollektív szerződésben, illetve a bérszabályzatban rögzített - bérezés alapján, a munka mennyiségének, nehézségi fokának, illetve minőségének figyelembevételével állapítják meg. fontos része a bérezésnek, hogy a munkadíjakat közvetlenül a tanulóknak kell kifizetni. kivételes esetekben a felügyeletet ellátó pedagógus is jogosult a munkadíj átvételére, amit azonban a foglalkoztató minden esetben jegyzék, bérjegyzék alapján köteles kifizetni. mindezt a sajtótájékoztatón külön is hangsúlyozták, ugyanis az évről évre kiadott közlemények és állásfoglalások ellenére még mindig gyakori, hogy a pénzt nem a diákok kapják kézhez, és megesik az is: a kifizetés után különböző kiadásokra kell - jószántuk nélkül - felajánlaniuk. a diákokat az üzemek és az oktatási intézmények között megkötött szerződés alapján foglalkoztatják. csakis az idén megkötött és természetesen 1981-re vonatkozó szerződések érvényesek. az ételmezeriparban hasonló feltételekkel dolgoznak majd a diákok.

miután az idei őszi betakarítás várhatóan előbb kezdődik, mint tavaly, az állami gazdaságok, a téések és az ételmezeripari vállalatok már megtették a szükséges előkészületeket a diákok fogadására. az őszi munka idején a diákoknak mintegy 10 százaléka kerül táborkba, a többiek, nagyobb részük naponta járművön érkezik munkahelyére és ugyanúgy szállítják őket haza. /mti/

--

bb. 42. lengyel fogyasztási szövetkezeti küldöttség látogatása hazánkban

k/jf/rj pp pr

1981. augusztus 26.

a szövetség elnökének meghívására augusztus 24-26 között bogdan augustyn elnök vezetésével hazánkban tartózkodott a społem, a lengyel városi fogyasztási szövetkezetek küldöttsége. a szövetség és a społem vezetői megvitatták az együttműködés továbbfejlesztésével kapcsolatos teendőket.

/folyt.köv./
16.15 rj

-29-

17²⁰
31

17¹⁰
31

bb. 42. / Lengyel fogyasztási... 1. folyt./rj

kicserélték a fogyasztási szövetkezetek tapasztalatait, ennek különös jelentőségét ad, hogy Magyarországon és Lengyelországban is ez év őszén tartják a fogyasztási szövetkezetek soron következő kongresszusát. a lengyel delegáció itt-tartózkodása idején megismerkedett több áfész, valamint a skála-coop tevékenységével.

a lengyel szövetkezeti küldöttség szerdán hazautazott.
/mti/

-. -

bb. 43. orvostudományi rendezvénysorozat szombathelyen - felavatták a vércsoportok felfedezőjének szobrát

lér/rj ká pr

1981. augusztus 26.

orvostudományi rendezvénysorozat kezdődött szerdán szombathelyen. nyitányaként a megyeszékhely vértranszfúziós állomása előtti téren felavatták karl landsteinernek, a vércsoportok nobel-díjas felfedezőjének szobrát. az oszt-rák származásu tudós 1891-ben a bécsi egyetemen szerzett orvosdoktori oklevelet. előbb biokémiai, kórbonctani tanulmányokat folytatott, majd elkötelezte magát a vér egyedi jellege tanulmányozásának, megfigyeléseit egy később róla elnevezett szabályban foglalta össze. a ma „a,-nak, „b,-nek, „0,-nak nevezett vércsoportot ő ismerte fel, míg az „ab,- vércsoportot tanítványai fedezték fel.

az avató ünnepségen landsteiner életét és munkásságát jelenlegi tanszéki utóda dr. paul speiser bécsi egyetemi tanár méltatta. dr. hollán zsuzsa akadémikus, egyetemi tanár, az ohvi igazgatója landsteinernek az immunológia megalapításával kapcsolatos érdemeiről szólt. a szobrot, a sárváron élő németh mihály szobrászművész alkotását dr. istván lajos, c. egyetemi tanár, a vértranszfúziós állomás főorvosa vette át.
amelyen megjelent dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, dr. andreas berlakovich, az osztrák köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa, artur kremsner, a budapesti osztrák kulturális intézet igazgatója is-

-30-

17²⁵
BP

17²⁰

bb. 43. / orvostudományi... 1. folyt./rj

ez követően a megyei művelődési és ifjusági központban ünnepi tudományos ülésre került sor. a magyar haematológiai társaság és a vas megyei markusovszky kórház által rendezett ülésen dr. mikulás hrubisko, a csehszlovák haematológiai társaság elnöke, egyetemi tanár, a pozsonyi vérellátó intézet igazgatója, majd dr. alois stacher egyetemi tanár, a bécsi haematológiai és onkológiai intézet vezetője tartott előadást kutatásairól és vette át a magyar haematológiai társaság tiszteletbeli tagságáról szóló oklevelet. mindkét professzor évtizedek óta gyümölcsöző kapcsolatot tart a magyar haematológusokkal.

a rendezvénysorozat keretében csütörtöktől szombatig magyar-csehszlovák haematológiai és vértranszfúziós szinpoziont bonyolítanak le, amelyen mintegy hetven előadás hangzik el.
/mti/

-. -

bb.44.v. magyar lektori konferencia

t/me/mm/bc/ig pr

1981. augusztus 26.

szerdán a nemzetközi előkészítő intézetben megkezdődött az v. magyar lektori konferencia. a kétnapos tanácskozás résztvevői: a külföldi egyetemeken oktató magyar vendégtanárok és lektorok, valamint a hazai intézményekben dolgozó szakemberek megvitatják a magyar, mint idegen nyelv hazai és külföldi egyetemeken történő oktatásának módszertani tapasztalatait, a lektori munka gyakorlati kérdéseit. a magyar mint idegen nyelv kutatásának és oktatásának a nemzetközi intézeti lehetőségeit is megbeszélnek.

a megnyitó ülésen korcsog andrás művelődési államtitkár köszöntőjében hangsúlyozta: a világ sok országában növekszik az érdeklődés a magyar nyelv és irodalom, a magyar kultúra iránt, s egyre többen tanulják a magyar nyelvet - idegen nyelvként. magyarország - oktatási és más szaktisztviselői révén - elősegíti a magyar nyelv szervezett oktatását külföldön. ezután szépe györgy, az mta nyelvtudományi intézetének osztályvezetője tartott vitaindító előadást a magyar, mint idegen nyelv diszciplináris kérdéseiről. /mti/

-. -

16.30/ig

- 31 -

17²⁰
BP

17²⁰

bb. 45. színvonalas gyógyító munka a kerepestarcsai kórházban -
a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

bam/rj kz ie

1981. augusztus 26.

a két esztendővel ezelőtti felépült kerepestarcsai kórház jól szolgálja pest megye fekvőbeteg-ellátását. a megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán megtartott ülésén megállapították helyes volt a megye párt- és állami vezetőinek egy korábbi döntése, amely az egészségügyi helyzet javításában a fekvőbeteg intézeti ágyak számának növelését jelölte meg legfontosabb feladatul. ezt igazolják a kórház kihasználtsági adatai, amelyek kerepestarcsán - a viszonylag rövid működési időt tekintve is - elérik vagy túl is haladják a régóta működő intézmények hasonló mutatóit.

a kerepestarcsai megyei kórház elsősorban a gödöllői és a monori járás lakosságának gyógyítását végzi. csaknem 136 ezer ember él ezen a területen. az indulás évében 6600, tavaly több mint 15 ezer volt a gyógykezeltek száma. a kórház vezetése és főorvosi kara az alapfeladat ellátása mellett arra törekedett, hogy magasszintű, specialis feladatokat is elvégezhesse. a megyei igényeknek megfelelően kialakították például a gasztroenterológiai, a kardiológiai részlegeket - egyes osztályok pedig az országos szintű ellátási rendszerhez kapcsolódtak.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága foglalkozott az egészségügyi intézményben jelentkező gondokkal is. ezek egyike, hogy a belgyógyászati osztályokon - a lakosságszámhoz és az igényekhez mérten - még mindig kevés az ágy. a testület határozata szerint az intézmény vezetőinek fontos feladata, hogy a most épülő 346 ágyas új részleg működéséhez szükséges valamennyi feltételeit időben megteremtsék. a gyorsabb fejlődés érdekében javítani kell az egyes osztályok műszerezettségét, másutt viszont a munkaszervezés korszerűsítésével is meggyorsíthatók a vizsgálatok. /mti/

--

17.05 rj

-32-

17.05
3P

181

bb. 46. uttörők élménybeszámolója a szófiai gyermektalálkozóról
i/is/rj bc ie 1981. augusztus 26.

a népek zászlaja elnevezésű, szófiában kedden befejeződött nemzetközi gyermektalálkozó magyar uttörő résztvevői szerdán a budapesti bolgár kulturális és tájékoztató központban találkoztak a sajtó képviselőivel, s felelevenítették fesztivál-élményeiket. /mti/

--

bb. 47. megalakult a nyíregyházi móríc zsigmond színház társulata
kal/rj kz ie 1981. augusztus 26.

új szintársulattal gazdagodott a magyar színházi élet! szerdán nyíregyházán megalakult a móríc zsigmond színház új társulata. az ünnepi eseményen gyuró imre, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnökhelyettese hangsúlyozta, hogy a keleti országrész és székhelyének közönsége csaknem egy évszázada vár arra a pillanatra, hogy az alpár ignác által tervezett kőszínháznak állandó jellegű és önálló társulata legyen. a létrehozásáról szóló döntést a szűkebb hazában, szabolcs-szatmárban és a megyén kívül is lelkesen fogadták. a megyei tanács kívül, belül új köntösbe öltöztette az 1894-ben épült színházat, s korszerű technikai és műszaki feltételeket biztosított a működéséhez. a megye lakossága most azt várja, hogy a társulat gyorsan beépüljön a megye szellemi közéletébe, minél előbb alakítsa ki az előadásait igénylő, értő és élvezni tudó közönséget.

a művészeti szakszervezetek szövetségének jókívánságait simó tiber főtítkárnak tolmácsolta, majd bozóky istván, a színház igazgatója bemutatta a társulat 42 művész tagját és vezető munkatársait. az évad terveiről szólva az igazgató elmondta, hogy október 17-én vörösmarty csongor és tündé-jével nyitják az évadot. második bemutatóként bereményi géza és földes lászló musicalja a „rolling stones story”, szerepel a műsorban. a móríc zsigmond színház művészei színreviszik maróti lajos: platóniáda című művét, móríc zsigmond uri muri-ját és bemutatják hernádi gyula, „szép magyar tragédia-ját”, a programtervben szerepel még arthur miller átdolgozásában ibsen „a nép ellensége”, című műve. a tervezett bemutatók között van még dalminó saens zenés játék a fülöp kálmán és wolf péter feldolgozásában az „ez aztán szerelem”, címmel, william saroyan alkotása, a „barlanglakók”, és max frisch darabja a „kinai fal”, a színház legijfabb látogatóira gondolva támasi áron „bubos vitéz”, című gyermekdarabjának színre vitelét tervezik. /mti/

--

17.15 rj

-33-

17.15
3P

181

5b.48. felhasználható: 19 órától!

a magyar ortophead társaság vándorgyűlése békéscsabán

sam/ká/ig ie 1981. augusztus 26.

250 hazai és külföldi szakember vesz részt a magyar ortophead társaság békéscsabán szerdán megnyílt vándorgyűlésén. a szombatig tartó tanácskozáson elsősorban az ortopédiának és határterületeinek /traumatológia, gyermekgyógyászat, idegsebészet, reumatológia, fizikoterápia, gyógytorna/ a mozgásszervi betegségek gyógyításában elért eredményeiről s gondjairól lesz szó. az összehangolt munkát segítő vándorgyűlésen megvitatják a testtartási rendellenességekkel, a teljes csípőízületi pótlással és a féloldali bénulással kapcsolatos orvosi problémákat is. a szakmai eszmecsere mintegy száz előadás hangzik el magyar, ndk-beli, lengyel és bolgár orvoskutatóktól.

a tanácskozás alkalmából a vándorgyűlés színhelyén, az mszmp oktatási központban gyógyászati segédeszköz- és műszerkiállítás nyílt./mti/

- . -

bb.49. középiskolások látogatása a budapesti műszaki egyetemen

t/me/jk/bc/ig ie 1981. augusztus 26.

a budapesti műszaki egyetemen szerdán vidéki középiskolák harmadik és negyedik osztályos tanulóit fogadták: azért hívták meg őket, hogy elősegítsék pályaválasztásukat. a gépész-, a vegyész-, a villamos-, az építész-, az építő-, a közlekedésmérnöki kar vezetői és hallgatói bemutatták az ország minden részéből érkezett, több mint 1500 diáknak az egyetem tantermeit, laboratóriumait, ismertették velük a felsőfokú műszaki képzés rendszerét, s azt is, hogy milyen munkaterületeken dolgozhatnak a végzetiek.

most első ízben tették lehetővé, hogy vidéki diákok is betekinthessenek az egyetem életébe. eddig ugyanis csak a budapestiek látogattak ide a kisz budapesti bizottságának és a fővárosi pályaválasztási intézetnek a felhívására. a következő években az ország minden középiskolájába küld meghívókat az egyetem./mti/

- . -

17.10/ig

- 34 -

17.10/ig
3P

181

bb. 50. a rendőrség felhívása

jk/rj ie

1981. augusztus 26.

augusztus 21-én, pénteken 12.45 órakor siófok külterületén, a 70-es számú főúton egy személygépkocsi elütött egy fiatal nőt, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset áldozatánál igazolvány nem volt, így személyi adatai ismeretlenek.

a rendőrség megállapította, hogy az ismeretlen nő autostoppal akart közlekedni, ezért a siófok irányából székesfehérvár felé haladó gépkocsikat próbálta leállítani, miközben figyelmen kívül hagyta a személygépkocsi elölét, és az elütötte.

az ismeretlen nő személyleírása: 31-36 év körüli, 172 centiméter magas, sovány testalkatu, ovális arcu, kreol bőrű, sötétbarna, 16-18 centiméter hosszú, enyhén hullámos haju. enyhén fittos orru, barna szemű, szabályosan ivelt, barna szemöldökű, fülei fejhez simulóak. álla kerek, nyaka rövid, vastag. fogazata hiányos, részben pótolott, a bal felső hármás fog koronájáról hiányzik a zománc.

ruházata: krémszínű jersey-anyagból készült kiskosztüm-kabát, saját anyagával bevont két gombbal, rózsaszínű, sötétbarna és bordó sakktáblamintás, kartonanyagból készült ujjatlan, fehér zsinórral díszített nyári ruha; nyerszínű frottiranyagból készült hosszú ujjú garbónyaku pullover, fehér színű szandál, amelynek sarokpántját levágták és a jobb lábas szandál talpa és felsőrésze két helyen dróttal megerősített.

a rendőrség kéri mindazok jelentkezését, akik - a személyleírás és ruházat alapján - az ismeretlen áldozat személyazonosságának megállapításához segítséget tudnak nyújtani, jelentkezzenek a siófoki rendőrkapitányságon /telefon: 10-700/, vagy bármelyik rendőri szervnél. /mti/

- . -

bb. 52. elhunyt csótó istván

end/rj kz ie

1981. augusztus 26.

életének 68. évében elhunyt csótó istván, a szolnok megyei tanács volt elnökhelyettese, a mezőheki táncsics termelőszövetkezet nyugalmazott elnöke. hamvasztás előtti bucsuztatása augusztus 31-én hétfőn 16 órakor lesz szolnokon, a munkásőr uti temetőben.

szolnok megyei tanács vb
mezőheki táncsics tsz

v
/mti/
17.30 rj

- . -
-35-

17.10/ig
3P

bb. 51. a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács nyilatkozata

k/rj bc ie

1981. augusztus 26.

a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács szerdán nyilatkozatot tett közzé, amelyben mély felháborodását és tiltakozását fejezi ki a dél-afrikai köztársaságnak angola ellen indított újabb katonai agressziója miatt. a fajüldöző pretoriai kormány zsoldosainak a legújabb, nagyarányú fegyveres támadása, amely számos halálos áldozatot követel az ártatlan angolai lakosság köréből, súlyos provokációt jelent a független angolai népi köztársaság ellen, s az ország szuverenitásának és területi integritásának nyílt megsértése.

a dél-afrikai kormány nap mint nap megsérti a színesbőrű lakosság alapvető emberi jogait, törvénytelen megszállás alatt tartja namibiát, semmibe veszi a vonatkozó ENSZ-határozatokat, az állami politika rangjára emelte a terrorakciókat, s minden támogatást megkap a nemzetközi feszültséget élezni akaró reagan-kormányzattól.

a világ haladó és békeszerető erőivel együtt követeljük - hangzik a nyilatkozat - a dél-afrikai csapatok azonnali kivonását angolai területről, az angolai nép kártalanítását, namibia függetlenségének biztosítását, a térség békéjét és a nemzetközi biztonságot veszélyeztető dél-afrikai brutális katonai terrorakcióknak nyújtott külső támogatás minden formájának megszüntetését.

teljes szolidaritásunkról és támogatásunkról biztosítjuk az angolai népet és a dél-afrikai felszabadítási mozgalmakat a pretoriai fajgyűlölet rendszer kegyetlen elnyomása ellen, a függetlenségért, a szabadságért, a társadalmi haladásért vívott harcukban. /mti/

-. -

bb. 53. erfurti munkásfiatalok tatabányán

ráb/rj kz ie

1981. augusztus 26.

husztagu munkásküldöttség érkezett szerdán az ndk-ból tatabányára a komárom megyei állami építőipari vállalathoz, az erfurti építőipari kombinát fiatal munkásai két hétig dolgoznak a komép munkahelyein, tanulmányozzák az új munkamódszereket, bekapcsolódnak az új létesítmények építésébe és megbízásokat kapnak különféle szakipari munkák teljesítésére.

a két testvérvállalat néhány évvel ezelőtt hasznos együttműködést alakított ki, rendszeresen megszervezik a fiatal szakmunkások tapasztalatcseréjét. /mti/

17.45 rj

-36-

17³⁶
3P

bb. 54. dél-dunántuli építő- és építőanyagipari oktatási központ alakult

gom/kz/ig ie

1981. augusztus 26.

dél-dunántuli építő- és építőanyagipari oktatási központ létrehozását határozták el szerdán kaposváron a dél-dunántuli építő- és építőanyagipari szervezethez tartozó több mint száz szövetkezet, vállalat, intézmény képviselői. feladata lesz a térség építő- és építőanyagipari dolgozóinak szakmai képzése, továbbképzése, átképzése. az új tanévben már hatszáz dolgozó vesz részt itt egyetemi, főiskolai felvételi előképzőn, kalkulátor, művezető- illetve brigádvezető és gépkezelő tanfolyamon. ezen kívül számos ugynevezett hiányszakmában kezdenek felnőtt szakmunkásképzést. a vi. ötéves tervben összesen háromezren tanulnak majd a kaposvári központban együttesen százféle tanfolyamon. /mti/

-. -

bb. 55. fogorvosok vándorgyűlése nyíregyházán

kal/kz/ig ie

1981. augusztus 26.

szerdán nyíregyházán megnyitották a magyar fogorvosok egyesülete fogpótlástani szakosztályának iii. vándorgyűlést. a konferencián résztvevő több mint 200 hazai és külföldi szakember, a részleges foghiányok pótlásának legújabb eredményeit vitatja meg. kísérőprogramként csütörtökön három külföldi és egy hazai vállalat közreműködésével fogászati gépi berendezésekből, szerkezetekből és anyagokból rendezett kiállítás is nyílik a tanácskozás színhelyén. sor kerül a fogpótlástani szakosztály közgyűlésére, szombaton pedig megrendezik a fogorvosok és a fogtechnikusok szakmai találkozóját. az utóbbin a két munkaterületen szerzett tapasztalatok kölcsönös cseréjén kívül szó lesz a fogpótlás technikai vívmányairól, a hazánkban is hasznosítható legújabb eljárásokról is.

a szerdai megnyitó alkalmából nyújtotta át orsós sándor professzor, a magyar fogorvosok egyesületének elnöke a „körmöczy-pályadíjat”, azoknak a 35 éven aluli fogorvosoknak, akik legsikeresebben szerepeltek a szakmai pályázatokon. /mti/

-. -

17.45/ig

- 37 -

17³⁵
3P

bb.56. időjárásjelentés

s/ig ie

1981. augusztus 26.

az országos meteorológiai intézet jelenti 1981.
augusztus 26-án, szerdán este:

hűvös marad az idő

várható időjárás csütörtök estig: a felhőátvonulások-
ból csak néhány helyen várható újabb zápor. az északnyugati
szél többfelé megélénkül. a hőmérséklet délután 18 és 23
fok között lesz./mti/

- . -

bb.57. a szerkesztőségek figyelmébe!

ig ie

1981. augusztus 26.

mai bb. 48.sz. hírünk címében és a szövegben a
társaság neve:

magyar orthopaed társaság

/mti/

- . -

bb. 58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981.
augusztus 26-án 14.00 órától zárásig

ig ie

1981. augusztus 26.

28. a butoripar újdonságai
 29. szezonnyitás az operában
 30. fizikusok vándorgyűlése
 31. talajbiológiai tudományos ülés
 32. tanácsok beruházási tevékenysége
 33. nemzetközi összefogás
 34. 125 éve gyártnak mezőgazdasági gépeket
 35. budapesten ülésezik az ellenállók nemzetközi szövetsége
 36. kombájn alá érett
 37. a mahart értesíti
 38. a gabonaipar új termékeinek kiállítása
 39. jubileumi tér és emlékmű
 40. meghalt a határsértő
- /folyt.köv./

21.05 rj

-38-

21³⁰
37

bb. 58. /a belföldi... folyt./rj

41. sajtótájékoztató
 42. lengyel fogyasztási szövetkezeti küldöttség
 43. orvostudományi
 44. lektori konferencia
 45. színvonalas gyógyító munka
 46. uttorók élménybeszámolója
 47. megalakult a nyiregyházi színház társulata
 48. ortopéd társaság vándorgyűlése
 49. középiskolások látogatása
 50. a rendőrség felhívása
 51. a magyar szolidaritási bizottság
 52. elhunyt csótó istván
 53. erfürti munkásfiatalok
 54. dél-dunántuli építő- és építőanyagipari oktatási
 55. fogorvosok vándorgyűlése
 56. időjárás
 57. szerk.figy!
 58. hírjegyzék
- /mti/

- . -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, fehér péter, izsák erika

21.05 rj

-39-

21³⁰
37